

Parallelsessie Beraad en Advies, 10 februari 2022
Avres ambitiedocument
Samenvattend verslag

Aanwezigen

Voorzitter: de heer H. van Mourik
Griffie: mevrouw E. van Bekhoven
Fracties: Stadsbelang-Democraten Gorinchem-CDA-PvdA-GroenLinks,
SGP/ChristenUnie-VVD-D66-SP
Portefeuillehouder: de heer E. Kraaijeveld
Ambtelijk: mevrouw M. Teeuw
Notulen: notulistenbureau Leeuwenburgh-Vendrig

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Hij licht het programma voor deze sessie toe.

Avres ambitiedocument

In het Algemeen Bestuur (AB) van Avres op 9 december jl. heeft het AB van Avres het (concept) ambitiedocument Avres en de bijbehorende oplegger besproken. In dit ambitiedocument wordt een drietal scenario's beschreven met het oog op de toekomstige koers van Avres.

Aan de hand van een powerpoint presentatie bent u tijdens de I&O sessie van 20 januari 2022 meegenomen in het ambitiedocument en de door het AB Avres uitgesproken voorkeursvariant. Ook heeft u kennis kunnen nemen van de concept zienswijze. Tijdens deze avond kunt u vragen stellen aan de portefeuillehouder en is er ruimte om met elkaar het debat te voeren.

Wethouder Kraaijeveld leidt het onderwerp in en geeft aan dat de raad in een I&O is bijgepraat door de directeur van Avres en de ambtenaren. In samenwerking met de drie gemeenten en Avres is goed nagedacht over de komende ontwikkelingen en wat dit vraagt van een organisatie als Avres. Het is een strategisch stuk dat aan de drie raden wordt voorgelegd met een zienswijze of de raad kan instemmen met het hanteren van het beoogde scenario met oog voor elementen van de andere scenario's. Het ambitiedocument sluit mooi aan bij het integraal sociaal beleid dat eerder is vastgesteld. Hij is benieuwd naar het debat over de zienswijze.

De heer Van Breemen kan het volgen dat er voor scenario 2 wordt gekozen omdat de andere twee scenario's onwenselijk zijn. Niets doen of alleen de wettelijke taken doen is geen optie. Avres heeft zich juist onderscheiden in extra en meer willen doen. Een sociaal orgaan zijn waarbij ook de sociale werkplaats diezelfde rol vervult. Het ambitiedocument is een beetje teleurstellend omdat er drie dingen onderzocht worden waarbij duidelijk is dat twee ervan toch niet gedaan zullen worden. Zijn fractie is blij met scenario 2 en het maken van een stap voorwaarts door als gemeente nog meer te vragen van de sociale dienst en de sociale werkplaats. De zienswijze is vooral een samenvatting van het stuk. Hij zou wat meer kritiek opgenomen willen zien dat er niet wat breder is gekeken naar wat echt de ambities zijn. Nul en doen wat wettelijk verplicht is dat zijn geen ambities.

Mevrouw Pellikaan bedankt voor de wijze waarop de raad hierin wordt meegenomen en hoe Avres anticipeert op de ontwikkelingen die gaande zijn. Haar fractie kan instemmen met het raadsvoorstel en de voorliggende zienswijze waarin de voorkeur voor scenario 2 wordt

uitgesproken. Als er niet wordt geïnvesteerd in de dienstverlening gezien de ontwikkelingen krijgt de gemeente de rekening elders gepresenteerd want de effecten en kosten zullen hoe dan ook ergens landen. De ontwikkelingen van toenemende armoede en schulden merkt haar fractie als zorglijk aan. Zij noemt daarbij de huidige inflatie, de energieprijzen en de Participatiewet die uitgaat van wantrouwen wat het werken met de menselijke maat bemoeilijkt. Daarom kan geen stapje minder gedaan worden. In scenario 2 is ruimte om te experimenteren, kijken naar wat wel kan, dingen uitproberen. Zij ziet dit voor zich in termen als datagericht werken, monitoren van de effecten van het gevoerde beleid zodat er inzicht ontstaat. Als aandachtspunten noemt zij de grote focus op de uitstroom van mensen en het investeren in ontwikkelmogelijkheden van inwoners. Het ontwikkelpotentieel van mensen is ook een gevolg van rust op financieel gebied en gezondheid zodat mensen kunnen blijven participeren. Bekijken hoe de dienstverlening daar integraal in samenwerking met partners op ingezet kan worden. Het gekozen scenario betekent wel een structureel tekort. Dit is zorglijk waardoor naar het uitvoeringsprogramma uitgekeken wordt wat een nadere uitwerking van de financiën zal geven. In dit stadium kan haar fractie wel instemmen.

Mevrouw Molengraaf vindt het een goed ambitiedocument, het is Avres-waardig, altijd een stap voorwaarts, en dit wordt ondersteund door haar fractie. Ook de keuze voor scenario 2 wordt ondersteund. Met betrekking tot de zienswijze geeft zij aan dat de reactie op het financiële aspect wat magertjes is. De zorgen richten zich op het jezelf rijk rekenen, het revolverende fondsen idee dat als je ergens bespaart je dat weer in een fonds kunt stoppen en er zodoende geld blijft in de reserve. Zij zou graag aangetoond zien dat dit ook realistisch is.

De heer Koçak geeft aan dat mevrouw Pellikaan de strekking van het voorstel duidelijk heeft verwoord. Zijn fractie stemt in met het voorstel en de zienswijze waarbij wordt gekozen voor scenario 2 met aandacht voor scenario 1. Hij heeft een beetje moeite met de randvoorwaarde dat de dienstverlening op hetzelfde niveau blijft. Als er miljoenen geïnvesteerd worden verwacht hij dat de dienstverlening beter wordt. Hij vraagt hoe het effect van de dienstverlening wordt gemeten om te kunnen bepalen of de dienstverlening minimaal hetzelfde is gebleven of is verbeterd. Het aandachtspunt voor scenario 1 is wat zwak uitgedrukt. Hij wil graag een structurele verbinding zodat de taken van dit scenario daadwerkelijk meegenomen worden.

De heer Van Santen wijst op het nul scenario waarbij geen keuze gemaakt wordt, de gemeente blijft doen wat zij al deed, de basistaken worden zwaarder, duurzame uitstroom - 20. Dit is eigenlijk geen keuze, stilstand is achteruitgang. Zijn fractie laat dit scenario buiten beschouwing. Scenario 1, het excelleren in kerntaken, activiteiten worden afgebouwd, een deel van de taken wordt teruggegeven aan de gemeente en dit levert een duurzame uitstroom op van +50. In feite zegt Avres dat dit scenario bijzonder effectief is in het doel dat men voor ogen heeft, maar de vraag is wat dit de gemeente aan extra inspanningen kost. Met een keuze voor scenario 2 met meer investeringen voor intensivering, faciliteiten en ICT, krijgt de gemeente een indicatie dat het allemaal nog beter wordt, duurzame uitstroom van gemiddeld +60 per jaar. De keuzes slaan eigenlijk nergens op; niets doen is geen optie, teruggeven aan de gemeente ook niet, dus ongeacht de keuze voor een scenario is de vraag welke garanties de gemeente krijgt met betrekking tot de uitstroom. Er moet geen grotere organisatie gecreëerd worden zonder dat de mensen waarvoor het bedoeld is worden bereikt. Hij is benieuwd hoe de andere fracties hier tegenaan kijken.

De heer Bahlmann complimenteert Avres voor het samenstellen van dit document. Zijn fractie kan zich vinden in de keuze voor scenario 2 vanwege de sprong voorwaarts. In dit scenario is niet alleen aandacht voor de wettelijke taken, maar juist wordt geïnvesteerd in mensen en maatwerk. Niet iedere persoon of situatie is hetzelfde (de menselijke maat.). Preventie spreekt zijn fractie zeker aan. Door partijen wordt gezocht naar financiële ruimte om uitvoering te kunnen geven aan scenario 2.

Wethouder Kraaijeveld bedankt voor het onderschrijven van scenario 2 en het meewegen van de elementen van scenario 1, excelleren op dienstverlening. GroenLinks vraagt of scenario 2 breed genoeg is. Het is breder dan de huidige focus, meer binding met de arbeidsmarktregio en wat daar aan investeringen wordt gedaan met onderwijs, bedrijfsleven en partners om stappen voorwaarts te zetten. Hij onderschrijft de zorgen met betrekking tot toenemende armoede en schulden. De energieprijzen trekken een wissel.

De heer Van Breemen merkt bij interruptie op dat de wethouder suggereert dat zijn fractie zich afvraagt of het breed genoeg is. Hij verduidelijkt dat het gek is dat het algemeen bestuur van Avres drie scenario's voorlegt waarvan er twee eigenlijk niet heel erg realistisch zijn omdat de gemeente hier gewoon niet voor zal kiezen. Dit was van te voren al bekend. Hij zou het fijner vinden als er wat bredere scenario's opgenomen zouden worden in een ambitiedocument zodat er echt wat de kiezen valt.

Wethouder Kraaijeveld vervolgt dat de financiële druk in het Sociaal Domein nog steeds aanwezig is, ook binnen de Participatiewet waarin de overheid een aantal transities vormgeeft waardoor het voor Avres een uitdaging is om dit netjes in een financieel meerjarig perspectief te houden. De scenario's zijn een richting om bij de raden op te halen of het juist is dat er meer richting scenario 2 gedacht moet worden. Wordt er gezien de ontwikkelingen nog steeds aangesloten bij de koers. Hij zou dit graag bevestigd krijgen. Als aangegeven wordt dat er een organisatie wordt gezien die vooruitgaat en dat sterkt hem in de keuze voor scenario 2 met een aantal goede elementen van scenario 1. Hij begrijpt de kritiek dat er wat makkelijk op scenario 2 uitgekomen wordt, maar dit is een strategische denkrichting. De kritische noot met betrekking tot het revolverende fonds, gevraagd is om dit eerst goed uit te werken, hoe komt dit eruit te zien en hoe wordt ervoor gezorgd dat dit een revolverend karakter krijgt. Het gaat nu om de principiële gedachte of de raden het een goed idee vinden om een ontwikkelfonds neer te zetten waarin impulsen worden gemaakt en verbindingen met de arbeidsmarktregio of andere zaken te maken zijn. Geprobeerd wordt om financieel meerjarig binnen de bandbreedte te blijven en het ontwikkelfonds als aanjager te gebruiken om inhoudelijk en kwalitatief te verbeteren. In de zienswijze is de vraag besloten om eerst met voorstellen te komen als onderdeel van het uitvoeringsplan waarin het revolverende karakter verder uitgewerkt wordt. De VVD heeft bekeken wat de scenario's betekenen voor de uitstroom. Met partners is gekeken wat realistisch is, maar dit zijn scenario's om een indicatie te geven. Hij begrijpt dat opgeroepen wordt om vooral door te gaan en te kijken wat qua dienstverlening het beste is en zo efficiënt mogelijk, maar met maatwerk georganiseerd vanuit het perspectief van de inwoner.

De heer Van Santen vult aan dat de uitstroom schattingen betreft, maar als de raad besluit om meer te investeren komt daar een bepaald resultaat uit en is het belangrijk om te meten hoe je kunt zien dat de zaken waartoe nu besloten wordt ook de voorgespiegelde uitwerking krijgen. Uiteindelijk moeten de mensen wel bereikt worden. Hij vraagt hoe de wethouder dit meeneemt in een evaluatie, vervolg of iets dergelijks.

Wethouder Kraaijeveld geeft aan dat dit concreet een plek zal moeten krijgen in het ontwikkelfonds. Eén van de gedachten die hij heeft teruggehoord is dat in een dergelijk ontwikkelfonds een goed projectplan of businesscase neergezet moet worden wat de doelstellingen zijn en wat er uitgehaald moet worden om dit vervolgens te kunnen monitoren. Eén van de beste monitoren is de daadwerkelijke uitstroom en daar wordt regulier over gerapporteerd. De kwaliteit en hoe dit wordt beleefd is lastiger te meten. Er wordt van uitgegaan dat de dienstverlening minimaal hetzelfde blijft, maar het is goed om dit mee te nemen.

De voorzitter biedt gelegenheid om het woord te voeren in tweede termijn en verzoekt daarbij tevens aan te geven of het een hamerstuk of bespreekstuk is.

De heer Van Breemen heeft enkele suggesties voor de zienswijze genoemd. De wethouder heeft niet aangegeven hoe dit zal landen. Bijvoorbeeld de winstwaarschuwing als het gaat om het revolverend fonds. Als de wethouder toezegt dat er na het gesprek van vanavond een aangepaste zienswijze volgt kan zijn fractie instemmen met een hamerstuk.

Mevrouw Pellikaan geeft aan dat dit een hamerstuk is voor haar fractie.

Mevrouw Molengraaf sluit zich aan bij de woorden van GroenLinks. Zij heeft de wethouder toezeggingen horen doen en daarom stelt zij voor de zienswijze op die punten aan te scherpen. Daarna is het een hamerstuk voor haar fractie.

De heer Koçak merkt op dat de wethouder ruim voldoende ingegaan is op de kwaliteit van de dienstverlening. Er is een toezegging gedaan dat dit wordt opgenomen in het ontwikkelfonds en dat er een evaluatie en monitoring over de verbetering van de dienstverlening zal volgen. Voor zijn fractie is dit een hamerstuk. De verdere uitwerking wordt met belangstelling tegemoet gezien.

Mevrouw Hamann sluit zich hier in de chat bij aan.

De heer Van Santen is blij met de toezegging om de effecten mee te nemen en één en ander verder uit te werken. Kwaliteit is een belangrijk onderdeel.

De heer Bahlmann herhaalt dat het wat zijn fractie betreft een hamerstuk is.

Mevrouw Alba geeft in de chat aan dat het een hamerstuk is voor haar fractie.

De voorzitter merkt op dat de griffie aangeeft dat de toezegging is gedaan dat er een aanpassing volgt op de zienswijze. De kwaliteit van de dienstverlening wordt opgenomen in het ontwikkelfonds en er volgt een evaluatie.

Wethouder Kraaijeveld zou kiezen voor monitoring in plaats van evaluatie. Hij informeert of de voorzitter bedoelt dat de zienswijze als zodanig wordt aangepast.

De voorzitter stelt vast dat het stuk door de meerderheid wordt aangemerkt als hamerstuk in de raadsvergadering van 24 februari a.s.

Sluiting

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering.